

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน ครูเกศวลี มะลิโชติ

เรื่อง มอญซ่อนผ้า ๒

การละเล่นของไทย

ขอขอบคุณ : <https://hilight.kapook.com>

บทอ่าน

*** พ. ๑๒/น.๑

เรื่อง การละเล่นของไทย

“คุณยายครับๆ คุณยายรู้จักการละเล่นของไทยไหมครับ
ช่วยเล่าให้ผมฟังหน่อยครับ” เอกตะโกนพร้อมกับเดินมาหาคุณยายซึ่งนั่ง
อ่านหนังสืออยู่หน้าบ้าน

“มีอะไรหรือหลาน ทำไมอยู่ดีๆ ก็อยากรู้เรื่องการละเล่นของ
ไทยขึ้นมาล่ะ” คุณยายถามอย่างแปลกใจ

“วันนี้ผมเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการละเล่นของไทยครับ
คุณครูมอบงานให้ผมและเพื่อนๆ มาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อนำไปเล่าให้
เพื่อนๆ ฟังในห้องเรียน โดยให้มาถามผู้รู้ ผมโชคดีที่คุณยายเป็นผู้รู้”
เอกบอกอย่างภูมิใจ

“เอาละๆ อยากรู้อะไรก็ถามมาเลยจ้ะ ยายจะตอบให้หมด
ไม่ปิดบังเลยจ้ะ” คุณยายบอกอย่างอารมณ์ดี

“ขอบพระคุณครับคุณยาย กรุณาเล่าเกี่ยวกับการละเล่นของ
เด็กไทยที่คุณยายรู้จักครับ”

“การละเล่นของเด็กไทย คือการเล่นดั้งเดิมของเด็กในสมัย
โบราณ ที่สืบทอดกันมา เป็นการเล่นเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจ ทั้ง
ที่มีกติกาและไม่มีกติกา มีบ่วงและไม่มีบ่วง การเล่นบางอย่างมี
ท่าทางประกอบเพื่อให้ตื่นตาสุกสนานมากยิ่งขึ้น” คุณยายค่อยๆ เล่า
อย่างมีความสุข

“แล้วการละเล่นของเด็กไทย ที่คุณยายรู้จักหรือเคยเล่นมีอะไรบ้าง
ครับ”

*** พ. ๑๒/น.๑

“มีหลายอย่างจ้ะ แต่ที่เด็กๆ นิยมเล่นและรู้จักกันดี เช่น
งูกินหาง มอญซ่อนผ้า หมากเก็บ ชีม้าก้านกล้วย เล่นโพงพาง
กาปักไข่ ตะลือกตอกเต๊ก รีรีข้าวสาร ซ่อนแอบหรือโป้งแปะ จ๊ะ”

“ผมเคยเล่นงูกินหาง มอญซ่อนผ้า โป้งแปะ ซ่อนงูกินหาง
มากที่สุดครับ เคยเล่นเป็นพ่องู” เอกเล่าด้วยท่าทางมีความสุข

“คุณยายคิดว่า การละเล่นของไทยนอกจากสนุกสนานแล้ว
มีประโยชน์อะไรอีกไหมครับ” เอกถามด้วยความอยากรู้

“การละเล่นของเด็กไทย มีประโยชน์มากมาย ตั้งแต่ช่วยให้
ร่างกายแข็งแรงแล้ว ยังฝึกให้มีไหวพริบ ใช้สติปัญญา มีวินัย เคารพ
กติกา ความสามัคคีในหมู่คณะ ที่สำคัญคือได้ฝึกการใช้ภาษาในการ
สื่อสาร เพราะการละเล่นของเด็กไทย ส่วนใหญ่มีบ่วงหรือ บทเจรจา
และบทเพลงประกอบ เด็กๆ รู้จักใช้คำต่างๆ รวมทั้งคำกริยาอาการต่างๆ
ซึ่งเป็นคำพื้นฐานในการใช้ในชีวิตประจำวัน” คุณยายถือโอกาสให้ความรู้
แก่เอกหลานรักและกล่าวต่ออีกว่า

“ยายดีใจมากที่เอกหลานรักของยาย ซึ่งเป็นเด็กรุ่นใหม่แต่
สนใจการละเล่นของไทย ซึ่งเป็นประเพณีที่แสดงวัฒนธรรมอันดีงามของ
ไทย นับวันสิ่งดีงามของไทยจะสูญหายไปจากสังคมไทย เพราะคนไทย
ส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้ค่าของความเป็นไทย หันไปสนใจวัฒนธรรมต่างชาติ
มากกว่า เอกพยายามรักษาและสืบทอดการละเล่นของไทยไว้นะลูก
ว่างๆ ก็หาโอกาสชวนเพื่อนๆ มาเล่นกันหรือสอนน้องๆ เล่นก็ได้” คุณยาย
บอกด้วยความห่วงใย

*** พ. ๑๒/น.๑

“ขอบพระคุณมากนะครับคุณยาย วันนี้ผมได้รับความรู้มาก
จะนำสิ่งที่คุณยายบอกไปปฏิบัติเพื่อให้เพื่อนๆ หันมาสนใจและเล่น
การละเล่นของไทยนะครับ” เอกสัญญากับคุณยาย

“ขอบใจเอกเช่นนี้นะลูก วันนี้อยมีความสุขจริงๆ”

โครงการสื่อ ๖๐ พรรษา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กิจกรรม

แบ่งกลุ่ม ร่วมร้อง

ร่วมเล่น ร่วมสืบสาน

มอญซ่อนผ้า
ตูกตาอยู่ข้างหลัง
ไวโน่นไวนี้
นั้นจะตีกันเธอ

พ่องู : แม่⁺งูเอ๋ย

แม่⁺งู : เอ๋ย (ลูกงูช่วยตอบ)

พ่องู : กินน้ำบ่อไหน

แม่⁺งู : กินน้ำบ่อโตก

ลูกงู : โยกไปก็โยกมา

พ่อ : แม่เอ๋ย

แม่ : เอ๋ย

พ่อ : กินน้ำบ่อไหน

แม่ : กินน้ำบ่อทราย

ลูก : ย้ายไปก็ย้ายมา

พ่อ : แม่เอ๋ย

แม่ : เอ๋ย

พ่อ : กินน้ำบ่อไหน

แม่ : กินน้ำบ่อหิน

ลูก : บินไปก็บินมา

พ่องู : กินหัวกินหาง
กินกลางตลอดตัว

ใบงานที่ ๐๒

จับคู่การละเล่นของไทย

คำชี้แจง ลากเส้นโยงชื่อการละเล่น
ของไทยให้ตรงกับกิจกรรมการเล่น

ใบงานที่ ๐๒
จับคู่การเล่นของไทย

ท ๑๒/ป.๑-๐๒

คำชี้แจง ลากเส้นโยงชื่อการเล่นของไทยให้ตรงกับกิจกรรมการเล่น

๑. กาฬไช้	ก. โป้งแปะ
๒. ซี่ม้านกกล้วย	ข. ปลาเป็นหรือปลาดาย
๓. รูกินหาง	ค. เก็บเบี้ยได้ทุนร้าน
๔. ซ่อนแอบ	ง. ผู้เล่นต้องตกลงกันล่วงหน้าเกี่ยวกับขอบเขตการนำไขไปซ่อน
๕. ตะลือกตอกเด็ก	จ. ผู้เป็นเลื้อยต้องกระโดดข้ามให้พ้นทุกคน
๖. โพงพาง	ฉ. กินน้ำบ่อไซก
๗. มอญซ่อนผ้า	ช. “ขึ้นร้าน” ได้ก็เม็ดเป็นแต้มของคนนั้น
๘. วีรชีวารสาร	ซ. มาซื้อดอกไม้
๙. เสือข้ามหัว	ฅ. ร้อง ฮี ฮี ขณะวิ่งเล่น
๑๐. หมากเก็บ	ญ. ไว้โน่นไว้้นั้นจะตีกันเธอ

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

๑. กาฬไช	ก. โป่งแปะ
๒. ชีมน้ำก้านกล้วย	ข. ปลาเป็นหรือปลาดาย
๓. งูกินหาง	ค. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
๔. ช่อนแอบ	ง. ผู้เล่นต้องตกลงกันล่วงหน้า
เกี่ยวกับขอบเขตการนำไช
ไปซ่อน
๕. ตะลือกตอกเด็ก	จ. ผู้เป็นเลืต้องกระโดดข้าม
ให้พ้นทุกคน
๖. โพงพาง	ฉ. กินน้ำบ่อโศก
๗. มอญซ่อนผ้า	ช. “ขึ้นร้าน” ได้ก็เม็ดเป็นแค้น
ของคนนั้น
๘. รีรีข้าวสาร	ซ. มาซื้อดอกไม้
๙. เสือข้ามห้วย	ฅ. ร้อง ฮี ฮี ขณะวิ่งเล่น
๑๐. หมาเก็บ	ญ. ไวโน่นไว้นี้ฉันจะตีกันเธอ

